

ВСТУП

*Ти є людиною, проте особистістю ще потрібно стати.
Процес цього становлення триває протягом усього життя людини.
Це процес, у який вписано кожного і кожен має свою роль і місце.
Світ, який дивиться тільки в завтра (молодь)
є збіднілим вчора (дорослі). І це велике зубожіння.*

Єжи Смолень

У формуванні обличчя людини і людства, в епоху постійних змін, мінливого ринку праці, важливу роль відіграє доросла людина.

Потрібно прийняти правильну тезу, що сучасний ринок праці педагога дошкільної та початкової освіти має бути всебічно перевірений, проаналізований та співставлений із ринком праці викладача-андрагога. Зростаюча кількість дорослого населення вимагає нового підходу до розуміння цінності дорослого життя.

Представлені дослідження у четвертому випуску щорічника «Професійна та неперервна освіта» за своєю теорією та практикою характеризуються багатогранністю і різноманітністю. Їхня проблематика відповідає освіті дорослих. Освіта дорослих – це життєва необхідність та явище, що надихає не тільки наукове співтовариство, але й тих, хто відповідає за якість життя людини як особистості й учасника суспільного життя. Зміст щорічника вказує на складність і протистояння багатьох поглядів і наукових теорій щодо освіти дорослих у міжнародній спільноті.

Дослідження, опубліковані в щорічнику № 4/2019, є частиною початкової, послідовно реалізованої та вдосконаленої місії.

Наукові статті, представлені в першій частині – філософський, педагогічний, психологічний і соціологічний контексти освіти дорослих – дають читачеві можливість подивитися на цю проблематику з точки зору освіти дорослих у вимірах антропоцентризму (В. Кремень), освіти дорослих у сучасній державній політиці (Н. Г. Ничкало), міжкультурної та транскультурної цінності (Д. Анточі), ролі дорослих/вихователів у розвитку етичного інтелекту дітей та підлітків (К. Халас) та ІТ-технологій у перспективі педагогічних наук із звертаннями до андрагогіки (М. Танась, Я. Чарковські).

Проблематика другої частини – глобалізація, ринок праці та освіта дорослих – висвітлює широке наукове бачення з точки зору освітніх аспектів економічної діяльності людей третього віку (Я. Сікора), навчально-профілактичної діяльності в реформованій школі (І. М. Шьвітала), життєвих навичок дорослих (О. Пехота, В. Вихрущ), а також міжкультурних компетентностей сучасного топ-менеджера міжнародної фірми (О. Баніт).

Третя частина – Проблеми підготовки педагогічних кадрів для закладів професійно-технічної освіти, формальної та неформальної освіти дорослих свідчать про те, наскільки важливими є питання професіоналізації вчителів дорослих осіб (Б. Якімюк), педевтологічного мислення в освіті вчителів (Я. Міхальські), пріоритетів педагогічних обов'язків (Т. Яніцка-Панек), підготовки андрагога до навчання дорослих в Угорщині (Л. Лук'янова), навчальний контент для фахівців у сфері освіти дорослих в Україні (М. Гуляєва).

Праці, що містяться в четвертій частині – сучасні проблеми професійного навчання і навчання впродовж життя: професійна діяльність як шлях до активності в пізньому віці (З. Волк), глобальні тенденції розвитку освіти впродовж життя (О. Василенко), особливості діяльності центрів освіти дорослих в Україні (О. Волярська), а також про професійну і післядипломну підготовку персоналу структурних підрозділів служби цивільної оборони України (В. Покалюк).

Представлені в п'ятій частині теорія та практика світової професійної й неперервної освіти дають можливість ознайомитися з професійною підготовкою у міжнародній перспективі (Б. Й. Ертелт), професійною підготовкою дорослих із особливими потребами (Т.Е. Вардзала), американським досвідом побудови корпоративної освіти (І. Литовченко),

особливостями розвитку освіти дорослих у Греції (Н. Постригач), сучасними тенденціями педевтологічного пошуку в дослідженнях українсько-польських вчених (А. Дубасенюк).

Шоста частина щорічника стосується інформації про публікації та конференції, що дають нові імпульси для наукового осмислення проблем дорослих осіб у багатьох сферах життя.

Адам Соляк
Нелля Г. Ничкало